УДК 336.145:352.07:63

DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/5-84-20>

Титарчук І. М.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ФІНАНСУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

У статті розглянуто роль та значення центральних органів виконавчої влади, дотичних до аграрної сфери: Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру та Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів. Проаналізовано рівень їх фінансування відповідно до функцій та цільового призначення цих організацій. Визначено слабкі місця у фінансуванні програм, закріплення за центральними органами виконавчої влади в аграрній сфері, а також сформовано пропозиції з удосконалення планування бюджетних програм та використання фінансових ресурсів на їх виконання. Проведено аналіз основних бюджетних програм та визначено їх практичну значущість і вплив на розвиток аграрної сфери з використанням методів статистичного, аналітичного та візуального аналізу. За допомогою методу аналізу документальної інформації опрацьовано основні законодавчі, медіа- та Інтернет-ресурси з даної тематики.

Ключові слова: бюджетні програми, центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ), ключові результативні показники, бюджетне планування, аграрний сектор.

Постановка проблеми. В умовах турбулентності економіки, трансформації підпорядкованості внаслідок реорганізації та постійних змін обсягів

фінансування ефективна діяльність центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ), відповідальних за аграрний напрям, є важливим чинником його

стабільності й розвитку. А необхідність функціонування цих органів є очевидною та не викликає заперечень. Потреба запровадження ефективнішої системи державного управління, особливо в сучасних умовах, перебуває на порядку денному провідних країн світу. Україна не повинна залишатися осторонь. Підвищення відповідності роботи державних структур демократичним стандартам Євросоюзу, удосконалення моделі фінансування центральних органів виконавчої влади аграрного напрямку та чіткий розподіл функцій між відомствами дадуть змогу усунути дублювання обов'язків, зменшити управлінські витрати та бюрократизм.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Досить багато досліджень приділяють увагу організаційно-правовим аспектам функціонування центральних органів виконавчої влади. Ми поділяємо думку про те, що галузевий принцип поділу ЦОВВ «...дає змогу створити професійний спеціалізований управлінський апарат у тих сферах суспільного життя, які уряд вважає постійним об'єктом правового регулювання; дає можливість згрупувати розрізнені інститути в єдину систему в рамках однієї управлінської сфери. Міністерства планують і організують роботу відповідної галузі управління, керують роботою підпорядкованих підприємств, установ, організацій, здійснюють контроль над діяльністю всіх суб'єктів права у підвідомчій галузі» [1]. Разом із тим погоджуємося з твердженням про багатofункціональність органів виконавчої влади та виникнення конфліктів між цими інституціями через недостатній розподіл функцій у системі та відсутність чіткого зв'язку між ними [2].

Водночас хотіли б наголосити, що важливим складником ефективної діяльності органів влади є прив'язка їхніх показників результативності до напрямів та обсягів фінансування. Саме ці складники розглянуто нами детально у статті.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є аналіз фінансування програм, закріплених за Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру та Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, та формування пропозицій щодо вдосконалення планування їхніх бюджетних програм і використання фінансових ресурсів для досягнення поставлених цілей.

Виклад основного матеріалу. Аграрний сектор економіки України є важливою галуззю економіки, яка потребує координації та підтримки через певні державні органи. Основним органом, що визначає політику у цьому секторі, є Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства. У його підпорядкуванні знаходяться Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру [3] та Державна

служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів [4]. До 2019 р. ці органи знаходилися у підпорядкуванні Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр) [5] є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності, земельних відносин, землеустрою, у сфері Державного земельного кадастру, державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів. Ця служба була створена у 2015 р. і перші два роки підпорядковувалася Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Потрібно відзначити, що до 2015 р. подібні функції виконувало Державне агентство земельних ресурсів України, яке було підпорядковано Мінагрополітики. Починаючи з 2017 р. Держгеокадастр було передано у підпорядкування Мінагрополітики. У 2018 р. Держгеокадастр був відповідальним виконавцем чотирьох бюджетних програм. Їх загальний обсяг фінансування становив понад 1,8 млрд грн (табл. 1). З 2019 р. цей орган підпорядкований Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства.

Основною статтею видатків бюджетних програм Держгеокадастру є оплата праці. Водночас потрібно відзначити певне зростання частки видатків розвитку: 2014 р. – 2,8% усіх видатків (наведено дані бюджетних програм Державного агентства земельних ресурсів України), 2018 р. – 21,5% (рис. 1).

Водночас аудитом Рахункової палати за 2017 р. встановлено, що із 63 результативних показників за трьома бюджетними програмами, що були предметом аудиту, виконано лише 46 (73,0%), не виконано 17 (27%) [6].

За даними 2018 р., бюджетна програма «Керівництво та управління у сфері геодезії, картографії та кадастру» є найбільшою за обсягом серед усіх програм Держгеокадастру. Її обсяг фінансування становив понад 1,4 млрд грн, це майже 100% річного плану. Порівняно з показниками 2014 р. (даними Державного агентства земельних ресурсів України) обсяг цієї програм збільшився втричі. На таке зростання мало вплив підвищення мінімальної заробітної плати та посадових окладів, а також трансформаційні процеси, які відбувалися під час формування нової служби. Обсяг видатків, затверджений на 2019 р., практично відповідає рівню попереднього року. Водночас за розрахунками Держгеокадастру загальна потреба у фінансуванні становить не менше 2,0 млрд грн, а невиділення додаткових коштів на цю про-

Таблиця 1

Структура бюджетних програм, які виконувалися Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру у 2018 р., млн грн

Найменування	Затверджено на початок року	Затверджено зі змінами	Факт
Керівництво та управління у сфері геодезії, картографії та кадастру	1 444,5	1 447,2	1 444,0
Проведення земельної реформи	452,8	341,1	303,0
Загальнодержавні топографо-геодезичні та картографічні роботи, демаркація та делімітація державного кордону	5,0	116,7	115,3
Розвиток електронного урядування у сфері геодезії, картографії та кадастру	0,0	1,0	1,0
Всього	1 902,3	1 906,1	1 863,3

Джерело: складено за [12–14]

Рис. 1. Економічна структура видатків бюджетних програм, які виконувалися Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру за 2014–2019 рр., %

Джерело: складено за [12–14]

граму призведе до збільшення плинності кадрів у системі Держгеокадастру та виникнення кредиторської заборгованості за комунальні послуги. Окрім того, це не дасть змоги повною мірою здійснювати контролюючі функції у сфері державного контролю над використанням та охороною земель, що, відповідно, призведе до недоотримання надходжень до бюджетів усіх рівнів.

Другою за обсягом фінансування є бюджетна програма «Проведення земельної реформи». У 2017 р. на цю програму було спрямовано 104,7 млн грн, а в 2018 р. – 303,0 млн грн. Водночас план, затверджений на початок 2018 р., становив 452,8 млн грн. Протягом року відбулося коригування, і заплановану суму видатків було зменшено. При цьому фактичне виконання було на рівні 88,8% від уточненого плану. Таким чином, увесь запланований обсяг ресурсу не було використано.

За кошти цієї програми здійснюється фінансування за такими напрямками:

- ведення та функціонування в тому числі адміністрування (здійснення заходів щодо створення та супроводження програмного забезпечення, технічне і технологічне забезпечення, збереження та захист відомостей) Державного земельного кадастру;
- проведення загальнонаціональної оцінки земель;
- проведення інвентаризації земель сільськогосподарського призначення державної власності в межах об'єднаних територіальних громад;
- перетворення матеріалів Державного фонду документації із землеустрою в електронний (цифровий) вигляд;
- проведення інвентаризації земель сільськогосподарського та лісгосподарського призначення та інвентаризації природно-заповідного фонду, прибережних захисних смуг.

На 2019 р. суму програми зменшено до 243,3 млн грн, що у понад два рази менше за потребу, розраховану Держгеокадастром. Додат-

кові кошти мали бути спрямовані на прискорення робіт з інвентаризації земель. Проведення цих робіт дало б змогу збільшити доходи бюджетів усіх рівнів за рахунок зростання надходжень від плати за землю в результаті актуалізації відомостей про суб'єктів земельних відносин та земельні ділянки, які підлягають оподаткуванню.

На бюджетну програму «Загальнодержавні топографо-геодезичні та картографічні роботи, демаркація та делімітація державного кордону» у 2018 р. було спрямовано 115,3 млн грн, що більше ніж у 10 разів перевищує обсяги фінансування попереднього року. При цьому план на початок року становив лише 5,0 млн грн, отже, основні коригування програми були здійснені в середині року. Однак і на 2019 р. обсяг фінансування цієї програми затверджено у сумі 5,0 млн грн. При цьому потреба, розрахована Держгеокадастром, становила 171,5 млн грн. Водночас проведення всіх цих робіт визначено законодавчими актами і має виконуватися.

Наприкінці 2018 р. у Держгеокадастру з'явилася нова бюджетна програма «Розвиток електронного урядування у сфері геодезії, картографії та кадастру». Її фінансування становило 1,0 млн грн. Відповідно до затвердженого порядку [7], бюджетні кошти цієї програми спрямовувалися на придбання технічних засобів, необхідних для модернізації системи електронного документообігу в Держгеокадастрі. Однак у бюджеті на 2019 р. продовження цієї програми не було заплановано.

Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів [9] (Держпродспоживслужбу) було створено відповідно до постанови КМУ [10] «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади». Вона розпочала функціонувати з 2016 р. Держпродспоживслужба є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику щодо:

- ветеринарної медицини;

Таблиця 2

Структура бюджетних програм, які виконувалися Державною службою України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів у 2018 р., млн грн

Найменування	Затверджено на початок року	Затверджено зі змінами	Факт
Організація та регулювання діяльності установ у системі Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів	2 293,0	2 352,7	2 288,8
Керівництво та управління у сфері безпеки харчових продуктів та захисту споживачів	1 616,2	1 669,4	1 607,1
Протиепізоотичні заходи та участь у Міжнародному епізоотичному бюро	687,2	699,6	589,3
Проведення лабораторних випробувань, вимірювань, досліджень та експертизи під час здійснення державного контролю (нагляду)	124,7	124,7	97,6
Розвиток електронного урядування у сфері безпеки харчових продуктів та захисту споживачів	0,0	2,0	2,0
Всього	4 721,1	4 848,3	4 584,7

Джерело: складено за [12–14]

– безпеки та окремих показників якості харчових продуктів;

- карантину та захисту рослин;
- ідентифікації та реєстрації тварин;
- санітарного законодавства, санітарного та епідемічного благополуччя населення;
- попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення;
- реєстрації та обліку машин в агропромисловому комплексі;
- метрологічного нагляду;
- ринкового нагляду;
- державного нагляду (контролю) у сфері агропромислового комплексу;
- державного нагляду (контролю) у сферах охорони прав на сорти рослин, насінництва та розсадництва;
- державного контролю над додержанням законодавства про захист прав споживачів і рекламу в цій сфері;

– за якістю зерна та продуктів його переробки;

– державного нагляду (контролю) над додержанням заходів біологічної і генетичної безпеки щодо сільськогосподарських рослин під час створення, дослідження та практичного використання генетично модифікованого організму у відкритих системах на підприємствах, в установах та організаціях агропромислового комплексу незалежно від їх підпорядкування і форми власності;

– здійснення радіаційного контролю над рівнем радіоактивного забруднення сільськогосподарської продукції і продуктів харчування.

У 2018 р. Держпродспоживслужба була відповідальним виконавцем п'яти бюджетних програм. Їх обсяг фінансування становив майже 4,6 млрд грн (табл. 2).

У структурі видатків бюджетних програм Держпродспоживслужби за 2016–2019 рр. практично 60% становить оплата праці. На видатки розвитку спрямовувалося від 1,3% до 6,1% усіх видатків (рис. 2).

Найбільшою програмою Держпродспоживслужби у 2018 р. була бюджетна програма «Організація та регулювання діяльності установ у системі Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів». Порівняно з попередніми роками її обсяг значно зріс (2016 р. – 463,5 млн грн, 2017 р. – 653,5 млн грн, 2018 р. – 2 288,8 млн грн).

Таке зростання передусім пов'язане із запровадженням фінансування нового напрямку вико-

ристання коштів «Проведення лабораторно-діагностичних та лікувально-профілактичних робіт державними лікарнями ветеринарної медицини та державними лабораторіями Держпродспоживслужби (бюджетні установи)». Згідно з планом, на його фінансування було заплановано спрямувати майже 1,8 млрд грн. Окрім того, у 2018 р. кошти цієї програми спрямовувалися на фінансування таких напрямів:

- проведення лабораторно-діагностичних та профілактичних робіт Державним науково-дослідним інститутом із лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи та його філіями;
- ветеринарно-санітарний контроль та нагляд на державному кордоні та транспорті;
- методично-ветеринарне забезпечення птахівництва та ветеринарного біологічно-фармакологічного виробництва;
- проведення державними фітосанітарними лабораторіями комплексних запобіжних заходів щодо перевірки на наявність регульованих шкідливих організмів с/г культур в об'єктах регулювання та моніторинг їх наявності на території України.

На 2019 р. фінансування цієї програми визначено у сумі майже 2,5 млрд грн, що дещо менше за потребу, розраховану Держпродспоживслужбою. Однак затверджений обсяг значно перевищує суму, яку було доведено в межах граничного обсягу (граничний обсяг становив менше 1,4 млрд грн). У процесі планування бюджету під час узгодження остаточних сум Держпродспоживслужбі вдалося значно збільшити фінансування цієї програми.

Протягом 2016–2018 рр. обсяги фінансування бюджетної програми «Керівництво та управління у сфері безпеки харчових продуктів та захисту споживачів» щорічно зростали. За 2018 р. ця програма була профінансована у сумі 1,6 млрд грн, що становить 96,2% від плану на рік. На зростання цієї програми мали відчутний вплив підвищення мінімальної заробітної плати та відповідне зростання посадових окладів. Так, за даними 2018 р., майже 72,9% коштів програми спрямовувалося на оплату праці. На 2019 р. обсяг цієї програми затверджено у сумі 1,6 млрд грн, що практично відповідає фактичним обсягам фінансування попереднього року. Водночас за розрахунками Держпродспоживслужби це майже на 0,6 млрд менше, ніж становить потреба. При цьому не забезпеченими є видатки на оплату праці, придбання обладнання і предметів довгострокового користування, оплату комунальних послуг та енергоносіїв

Рис. 2. Економічна структура видатків бюджетних програм, які виконувалися Державною службою України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, 2014–2019 рр., %

Джерело: складено за [12–14]

тощо. Отже, недостатній рівень фінансування цих видатків може призвести до уповільнення виконання функціональних обов'язків працівників центрального апарату Держпродспоживслужби та її територіальних органів.

Фінансування бюджетної програми «Протиєпізоотичні заходи та участь у Міжнародному епізоотичному бюро» у 2016–2018 рр. щорічно зростало. Особливо значного зростання ця програма отримала у 2018 р.: обсяг її фінансування зріс зі 113,6 млн грн до 589,3 млн грн.

За кошти цієї програми здійснювалося придбання ветеринарних препаратів, проводилася сплата членських внесків до Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (МЄВ) та надавалася часткова компенсація витрат, пов'язаних з утилізацією та видаленням побічних продуктів тваринного походження. Основною причиною зростання обсягів програми стало виділення більшого ресурсу на придбання ветеринарних препаратів (за планом на 2017 р. на цей напрям спрямовувалося 109,3 млн грн, у 2018 р. – 678,4 млн грн). На відміну від попередніх років у 2018 р. запланований обсяг програми не було використано у повному обсязі (виконання становило 84,2%). Невиконання плану призводитиме до ще більшого розриву між фактичним та необхідним ресурсами, які виділяються на цю програму.

Виконання бюджетної програми «Проведення лабораторних випробувань, вимірювань, досліджень та експертизи під час здійснення державного контролю (нагляду)» здійснювалося у 2017 та 2018 рр. (у 2016 р. програма мала інші назву та наповнення). Її плановий обсяг не змінювався два роки і становив 124,7 млн грн. Виконання програми у 2017 р. становило 65,4% від плану на рік, у 2018 р. – 78,3%. Такі показники виконання призвели до того, що на 2019 р. її обсяг було зменшено до 83,7 млн грн. Водночас за розрахунками Держпродспоживслужби потреба у фінансуванні

цієї програми становить 118,8 млн грн. Кошти цієї програми спрямовуються на оплату послуг із проведення лабораторних та інструментальних досліджень, випробувань, вимірювань, експертизи під час здійснення державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства для забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Відсутність належного фінансування цих заходів спричинить насичення ринку України неякісними та небезпечними товарами, призведе до негативних наслідків у разі недостовірних результатів вимірювання, може негативно вплинути на збільшення кількості неякісного насіннєвого та садивного матеріалу, ризиків несанкціонованого обігу незареєстрованих ГМО, а також розповсюдження обмежено поширених шкідливих організмів на території України.

Таким чином, виникла ситуація, коли зменшення фінансування може призвести до суттєвих наслідків, водночас дані попередніх років свідчать про неповне використання запланованих коштів. Отже, ця програма потребуватиме детального вивчення, перегляду та вдосконалення порядку використання коштів.

Бюджетна програма «Розвиток електронного урядування у сфері безпеки харчових продуктів та захисту споживачів» з'явилася у грудні 2018 р. Її фінансування становило 2,0 млн грн. Згідно з порядком [11], за цією програмою бюджетні кошти спрямовувалися на запровадження системи електронного документообігу, зокрема створення й упровадження локальних комп'ютерних мереж та програмного забезпечення, придбання комп'ютерної і офісної техніки для розвитку електронного урядування. На 2019 р. фінансування програми не було заплановане.

Держпродспоживслужба покликана виконувати багато різноманітних функцій, які тією чи іншою мірою сприяють забезпеченню продовольчої безпеки країни. Практично всі програми, які

виконувалися Держпродспоживслужбою, мали позитивну динаміку щодо збільшення обсягів фінансування. Таке зростання значною мірою було пов'язане зі збільшенням обсягів оплати праці. При цьому частка видатків розвитку не зростала, а, навпаки, мала тенденцію до зменшення.

Як бачимо з проведеного аналізу, важливу роль у належному функціонуванні розглянутих організацій відіграє бюджетне планування фінансування, адже саме на етапі планування відбувається формування бюджетних запитів та затвердження обсягів бюджету, і від цього залежить ефективне виконання завдань та досягнення цілей кожної бюджетної програми.

Висновки і пропозиції. Аналіз виконання бюджетних програм центральних органів виконавчої влади для аграрного напрямку засвідчив, що вони потребують змін і в підходах до бюджетного планування, і в обсягах фінансування.

У Держгеокадастрі проведення земельної реформи та демаркація державного кордону України визначено стратегічними напрямками. Водночас, як показав аналіз, на ці заходи з бюджету

не виділяється достатньо ресурсів, а за деякими напрямами ресурс, що було заплановано, залишився не використаним. Це свідчить про несистемність планування та використання фінансових ресурсів бюджету.

Окрім програми Держпродспоживслужби потребують більшої уваги для підвищення рівня використання запланованих обсягів фінансування. Для цього можуть знадобитися доопрацювання та вдосконалення відповідних порядків використання бюджетних коштів. Окрім того, деякі результативні показники, які включені в бюджетні програми, мають бути переглянуті та доопрацьовані в частині відповідності меті та завданням.

У цілому запровадження середньострокового бюджетного планування, чітка пріоритизація завдань та заходів бюджетних програм, а також детальний аналіз та усунення причин неповного використання ресурсів мають стати основними чинниками, які дадуть змогу поліпшити виконання бюджетних програм усіх центральних органів виконавчої влади в аграрному секторі.

Список використаних джерел:

1. Йосифович Д.І., Андрусішин Р.М. Проблеми реформування органів виконавчої влади в Україні. *Науковий збірник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 4. С. 143–152.
2. Анікеєнко В.М. Інституційні засади державного регулювання аграрного ринку на регіональному ринку. *Державне регулювання процесів економічного і соціального розвитку*. 2010. № 2. С. 1–8. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Tpdu_2010_2_51.pdf. (дата звернення: 01.09.2020).
3. Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру : Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 р. № 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.09.2020).
4. Про затвердження Положення про Головне управління Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів в області, в місті Києві : Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 02.04.2017 № 209. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0604-17#Text> (дата звернення: 01.09.2020).
5. Офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру. URL: <https://land.gov.ua/> (дата звернення: 01.03.2020).
6. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на управління у сфері використання та охорони земель сільськогосподарського призначення державної власності, та розпорядження ними : Рішення Рахункової палати від 06.03.2018 № 4–5. URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/4-5_2018/zvit_4-5_2018.pdf (дата звернення: 01.03.2020).
7. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку електронного урядування у сфері геодезії, картографії та кадастру : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2018 р. № 777. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/777-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.03.2020).
8. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики і продовольства України. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua> (дата звернення: 01.03.2020).
9. Офіційний сайт Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. URL: <https://dpss.gov.ua/> (дата звернення: 01.03.2020).
10. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.03.2020).
11. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку електронного урядування у сфері безпечності харчових продуктів та захисту споживачів : Постанова Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2018 р. № 1053. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.03.2020).
12. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 01.03.2020).
13. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/2019-2> (дата звернення: 01.03.2020).
14. Огляд державних витрат на аграрний сектор та розвитку села: аналіз та прогнозування / К. Лівінгстон та ін. *Проект ЄС «Підтримка впровадження сільськогосподарської та продовольчої політики»*. Київ, 2019. 160 с.
15. Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 02 вересня 2019 р. № 829. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-optimizaciyi-sistem-829> (дата звернення: 01.09.2020).
16. Про Державний бюджет України на 2020 рік : Закон України від 14 листопада 2019 р. № 294-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20/ed20191114#Text> (дата звернення: 01.09.2020).
17. Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм Міністерством аграрної політики та продовольства України за період з 01.01.2015 по 30.06.2017 № 07-21/б / Державна аудиторська служба України. URL: <https://goo.su/24nx> (дата звернення: 01.03.2020).
18. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України № 1877-IV від 24 червня 2004 р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/ed20040624#Text> (дата звернення: 01.03.2020).

References:

1. Yosifovich D., Andrusishin R. (2018). Problemy reformuvannja orghaniv vykonavchoji vlady v Ukraini [Problems of reforming executive bodies in Ukraine], pp. 143–152.
2. Anikeenko V. (2010). Instytucijni zasady derzhavnogho rehuljuvannja aghrarnogho rynku na regionalnomu rynku [Institutional principles of state regulation of the agricultural market in the regional market]. *State regulation of economic and social development*, vol. 2, pp. 1–8. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Tpdu_2010_2_51.pdf (accessed 1 September 2020).

3. Pro Derzhavnu sluzhbu Ukrainy z pytanj gheodeziji, kartoghrafiji ta kadastru [About the State Service of Ukraine for Geodesy, Cartography and Cadastre]: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of January 14, 2015 № 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF#Text> (accessed 1 September 2020).
4. Pro zatverdzhennja Polozhennja pro Gholovne upravlinnja Derzhavnoji sluzhby Ukrainy z pytanj bezpechnosti kharchovykh produktiv ta zakhystu spozhyvachiv v oblasti, v misti Kyjevi [On approval of the Regulations on the Main Department of the State Service of Ukraine for Food Safety and Consumer Protection in the region, in the city of Kyiv]: Order of the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine 2.04.2017 № 209. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0604-17#Text> (accessed 1 March 2020).
5. Oficijnij sajт Derzhavnoji sluzhby Ukrainy z pytanj gheodeziji, kartoghrafiji ta kadastru [Official site of the State Service of Ukraine for Geodesy, Cartography and Cadastre]. URL: <https://land.gov.ua/> (accessed 1 March 2020).
6. Zvit pro rezul'taty audytu efektyvnosti vykorystannja koshtiv derzhavnogho bjudzhetu, sprjamovanykh na upravlinnja u sferi vykorystannja ta okhorony zemelj sil's'kokhospodars'kogho pryznachennja derzhavnoji vlasnosti, ta rozporjadzhennja nymy [Report on the results of the audit of the effectiveness of the use of state budget funds directed to the management in the field of use and protection of state-owned agricultural lands, and their disposal]: decision of the Accounting Chamber dated March 6, 2018 № 4-5. URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/4-5_2018/zvit_4-5_2018.pdf (accessed 1 March 2020).
7. Pro zatverdzhennja Porjadku vykorystannja koshtiv, peredbachenykh u derzhavnomu bjudzheti dlja rozvytku elektronogho urjaduvannja u sferi gheodeziji, kartoghrafiji ta kadastru [On approval of the Procedure for the use of funds provided in the state budget for the development of e-government in the field of geodesy, cartography and cadastre]: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of September 26, 2018 № 777. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/777-2018-%D0%BF#Text> (accessed 1 March 2020).
8. Oficijnij sajт Ministerstva aghrarnoji polityky i prodovol'stva Ukrainy [Official site of the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine]. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua> (accessed 1 March 2020).
9. Oficijnij sajт Derzhavnoji sluzhby Ukrainy z pytanj bezpechnosti kharchovykh produktiv ta zakhystu spozhyvachiv [Official site of the State Service of Ukraine for Food Safety and Consumer Protection]. URL: <https://dpss.gov.ua/> (accessed 1 March 2020).
10. Pro optymizaciju systemy centralnykh orghaniv vykonavchoji vlady [On the optimization of the system of central executive bodies]: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of September 10, 2014 № 442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#Text> (accessed 1 March 2020).
11. Pro zatverdzhennja Porjadku vykorystannja koshtiv, peredbachenykh u derzhavnomu bjudzheti dlja rozvytku elektronogho urjaduvannja u sferi bezpechnosti kharchovykh produktiv ta zakhystu spozhyvachiv [On approval of the Procedure for the use of funds provided in the state budget for the development of e-government in the field of food safety and consumer protection]: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of December 12, 2018 № 1053. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-2018-%D0%BF#Text> (accessed 1 March 2020).
12. Oficijnij sajт Derzhavnoji sluzhby statystyky Ukrainy [Official site of the State Statistics Service of Ukraine]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (accessed 1 March 2020).
13. Oficijnij sajт Derzhavnoji kaznachejs'koji sluzhby Ukrainy [Official site of the State Treasury Service of Ukraine]. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/2019-2> (accessed 1 March 2020).
14. Livingstone K. (2019). Oghljad derzhavnykh vytrat na aghrarnyj sektor ta rozvytku sela: analiz ta prohnozuvannja [Review of public spending on the agricultural sector and rural development: analysis and forecasting], pp. 160.
15. Dejaki pytannja optymizaciji systemy centralnykh orghaniv vykonavchoji vlady [Some issues of optimizing the system of central executive bodies]: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of September 2, 2019 № 829. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-optimizaciyi-sistem-829> (accessed 1 September 2020).
16. Pro Derzhavnyj bjudzhet Ukrainy na 2020 rik [On the State Budget of Ukraine for 2020]: Law of Ukraine of November 14, 2019 №294-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20/ed20191114#Text> (accessed 1 September 2020).
17. Audytors'kyj zvit za rezul'tatamy derzhavnogho finansovogho audytu vykonannja bjudzhetnykh program Ministerstvom aghrarnoji polityky ta prodovol'stva Ukrainy za period z 01.01.2015 po 30.06.2017 № 07-21/b [Audit report on the results of the state financial audit of the implementation of budget programs by the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine for the period from 01.01.2015 to 30.06.2017 № 07-21/b]/ State Audit Service of Ukraine. URL: <https://goo.su/24nx> (accessed 1 March 2020).
18. Pro derzhavnu pidtryмку sil's'kogho ghospodarstva Ukrainy [On state support of agriculture of Ukraine]: Law of Ukraine № 1877-IV of June 24, 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/ed20040624#Text> (accessed 1 March 2020).

Титарчук И. Н.

Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины

ФИНАНСИРОВАНИЕ БЮДЖЕТНЫХ ПРОГРАММ ЦЕНТРАЛЬНЫХ ОРГАНОВ ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ ВЛАСТИ В АГРАРНОЙ СФЕРЕ

Резюме

В статье рассматриваются роль и значение центральных органов исполнительной власти касающихся аграрной сферы: Государственной службы Украины по вопросам геодезии, картографии и кадастра и Государственной службы Украины по вопросам безопасности пищевых продуктов и защиты потребителей. Анализируется уровень их финансирования в соответствии с функциями и целевым назначением этих организаций. Определены слабые места в финансировании программ, закрепленных за центральными органами исполнительной власти в аграрной сфере, а также формирование предложений по совершенствованию планирования бюджетных программ и использования финансовых ресурсов на их выполнение. Проведен анализ основных бюджетных программ и определены их практическая значимость и влияние на развитие аграрной сферы с использованием методов статистического, аналитического и визуального анализа. С помощью метода анализа документальной информации обработаны основные законодательные, медиа- и Интернет-ресурсы по данной тематике.

Ключевые слова: бюджетные программы, центральные органы исполнительной власти (ЦОИВ), ключевые результативные показатели, бюджетное планирование, аграрный сектор.

Tytarchuk Iryna

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

FINANCING OF BUDGET PROGRAMS OF CENTRAL EXECUTIVE BODIES IN THE AGRICULTURAL SPHERE

Summary

The article considers the role and importance of central executive bodies related to the agricultural sector: the State Service of Ukraine on Geodesy, Cartography and Cadastre and the State Service of Ukraine for Food Safety and Consumer Protection. The level of their funding is analyzed in accordance with the functions and purpose of these organizations. This article covers an analysis of budget expenditures for the period 2014–2019. The study identified weaknesses in the financing of programs assigned to the central executive bodies in the agricultural sector, as well as the formation of proposals to improve the planning of budget programs and the use of financial resources for their implementation. The analysis of the main budget programs is carried out and their practical significance and influence on the development of the agrarian sphere is determined with the use of methods of statistical, analytical and visual analysis. And with the help of the method of analysis of documentary information have been worked out the main legislative, media and Internet resources on this topic. The results of the study show the problems and weaknesses in the management of executive bodies in the agricultural sector, which are the non-use of the planned amount of funding, lack of systematic planning of effective areas of budget programs, lack of funding, and so on. Analise formed within the framework of this study will help to build a more streamlined and efficient system for financing budget programs of the State Service of Ukraine on Geodesy, Cartography and Cadastre and the State Service of Ukraine for Food Safety and Consumer Protectionthis, taking into account previous achievements and with a clear prioritization of funding for future periods. It is concluded that the system of performance indicators of budget programs of these agencies should fully describe the achievements and allow to assess progress in the development of the agricultural sector. Thus, it should promote a more comprehensive approach to strategic expenditure planning whereby it moves from a one-year cycle to a medium-term time cycle.

Keywords: budget programs, central bodies of executive power (CBEP), key performance indicators, budget planning, agricultural sector.